

Szédítő különbségek fedezhetőek fel Európában, ha az egyes régiók gazdasági fejlettségét hasonlítjuk össze. Az Eurostat legfrissebb évkönyve, illetve adatbázisai alapján szomorú magyar adatok rajzolódnak ki, de fény derül arra is, hogy az autóipari központokban, illetve a nagyobb iparvállalatok által uralt térségekben jelentősen magasabb az egész környék egy főre jutó GDP-je – írja a napi.hu.

A brexitről szóló tárgyalások jelentősége – pontosabban az az aggodalom, ami az akadozó egyeztetéseket kíséri az Egyesült Királyság és Brüsszel között –, igazán csak akkor érthető meg, ha megnézzük, mit veszít az Európai Unió a britek távozásával. Egy olyan pénzügyi és innovációs központot, Londont és környékét, ahol az EU legfejlettebb térsége is található.

Egészen érdekes eredményekre bukkanhatunk, ha a többi régiót is rangsoroljuk.

Utcahosszal vezet a londoni városrész

Az EU legfejlettebb régiója London belvárosának (Belső-London) nyugati része, a fejlettségi mutató szerint átlag 580 százalékát képvisel, de városrész keleti része is kimagasló helyen – 170 százalékon – áll. Az „összuniós” listán a második helyén a miniállamot, Luxemburgot találjuk, 264 százalékos fejlettséggel. Azaz az egy főre eső GDP-t tekintve a luxemburgiak több mint 2,6-szor nagyobb értéket termelnek fejenként, mint egy uniós polgár átlagosan. Ezek az extrém magas számok Londonban és Luxemburgban persze a pénzügyi szféra erősségét mutatják, éppen ezért aggódnak a londoni City bankárai.

Az EU statisztikai hivatala, az Eurostat is kiemeli, hogy óriási a különbség a londoni belváros és

az EU legszegényebb térségei között: a City 580 százalékos GDP-mutatója hússzor nagyobb az EU legszegényebb régiójában mért értéknél. A bolgár „Szeverozapaden rajon”-ról, azaz északnyugati régióról van szó, nagyjából Vidin, Lovecs és Pleven térségéről. Ez a bolgár régió ugyanis az EU-átlag 29 százalékán áll.

Ha, azonban eltekintünk a két pénzügyi szuperközponttól, akkor kiderül, hogy a harmadik legfejlettebb régió Hamburg, amely inkább kikötő- és kereskedőváros. Itt az átlagos egy főre eső GDP az uniós átlag 206 százalékára rúg. Az EU fővárosa, Brüsszel régiója is majdnem „súrolja” Hamburgot: 205 százalékon áll. Majd következik a két igazi meglepetés: Pozsony az ötödik helyen áll 188 százalékos mutatójával, amelyet a hatodik helyen pedig Prága követ, 178 százalékkal.

A rangsorok kiindulópontja az EU átlagos, egy főre eső GDP-je, amely 28 900 eurót tesz ki. Az uniós átlagot a legjobban a hollandiai Zeeland tartomány közelíti meg 28 800 euróval. Zeeland Hollandia második legritkábban lakott tartománya, az amúgy nagy népsűrűségű állam délnyugati csücskében. Az EU-átlagot kicsit felülmúlja viszont két német tartomány, amely az országon belül viszonylag elmaradottnak számít: Schleswig-Holstein, illetve a kelet-németországi Lipcse térsége - egyaránt 29 100 euróval (101-101 százalék).

Nagy vízfejek keleten

A magyaroknak nincs különösen nehéz dolguk, amikor az európai átlagot kell elképzelniük: Budapest és környéke, az úgynevezett NUTS 2 besorolás szerint a Közép-magyarországi régió nagyjából az EU középmezőnyébe tartozik. A főváros és Pest megye ugyanis az átlag 105 százalékát képviseli. Nagyobb baj az, hogy ezzel Magyarország legjobb régióját ki is pipálhatjuk, a többi térségünk ugyanis mind elmarad az EU-átlagtól, és így az unió azon keleti blokkjába tartozunk, ahol a fővárosok „szuperfejlettsége” kiemelkedik tágabb régiójából.

Pozsony és Prága is erre az egészségtelen gazdaságszerkezetre, a fővárosi vízfejre példa, nem arra, hogy Csehország vagy Szlovákia lenne a leggazdagabb az EU-ban. Ugyanakkor meg kell jegyezni, Pozsony és Prága gazdaságának aránya nem annyira egészségtelenül magas az egész országhoz viszonyítva, mint például Budapesté - ez is kiderül az Eurostat statisztikájából. (A legkevésbé fővárosra fókuszáló gazdaság a németeké, ugyanis Berlin egyáltalán nem számít sem fejlettnak, sem gazdaságilag erősnek ottani viszonylatban.)

Talán a legdöbbenetesebb e szempontból, hogy az EU statisztikái szerint Bukarest és szűkebb térsége fejlettsége már az osztrák Tiroléval azonos. Sőt a román főváros és környéke alig marad el a szupergazdag osztrák tartománytól, a Svájccal érintkező piciny Vorarlbergtől. Ráadásul a Bukarest-Ilfov régió 39 400 eurós egy főre eső GDP-jével kissé meg is előzi a 39 300 eurón álló Tirolt: így mindkét térség az EU átlagfejlettségének 136 százalékán áll.

Bár Bukarest e szempontból nagyon jól áll, nyolcból négy román régió az EU legkisebb egy főre eső GDP-jét tudja csak felmutatni. Lengyelországban is Varsó régiója a legfejlettebb, miközben hatalmas lengyel térségek messze elmaradnak az EU-átlagtól.

A Balkán felé konvergál egy „másik” Magyarország

A kontinens legfejletlenebb régiói között – amelyek az egy főre eső GDP-t tekintve az EU-átlag felét sem érik el – négy magyart is találunk az Eurostat legfrissebb, szeptemberi elemzése szerint. Vagyis a hét magyar régió többsége az EU legelmaradottabb térségei közé tartozik, ha a 2014-2015-ös adatokat nézzük – ezek alapján készült a legfrissebb [rangsor](#).

Összesen 22 ilyen „szegény” régió van, és ennek 18 százalékát magyar régiók teszik tehát ki, miközben Magyarország gazdasági jelentősége ennél sokkal kisebb az EU-n belül. A három legszegényebb magyar régió az Észak-Alföld, Észak-Magyarország és a Dél-Dunántúl, egymást követve az EU hátulról számított 8., 9. és 10. helyén. (Ha nem számítjuk a francia tengerentúli területet, Mayotte-ot.)

Ha az EU legszegényebb térségeit nézzük, akkor az átlag 29 százalékán álló két bolgár és egy román régió következik 29–34 százalékos eredménnyel. A rangsorból kiderül, hogy hogy Bulgária – amely eleve igen szegény – észak-déli törésvonal mentén bontható két részre: a Balkán-hegységtől északra szegényebb, attól délre valamivel gazdagabb régiók találhatók, a fővárosnak és a gazdaságilag szintén jelentős Plovdivnak köszönhetően. (Bulgária tehát fordított képet mutat, mint Olaszország vagy Spanyolország, ahol az északi részek fejlettebbek a délieknél.)

Az unió legszegényebb régiói között a kilencedik helyen található a magyar Észak-Alföld, amely az EU-átlag 43 százalékán áll. E régiónál csak bolgár és román térségek állnak rosszabbul. Mindjárt ezután Észak-Magyarország és a Dél-Dunántúl következik az EU fejlettségének 45

százalékát mutatva csak fel.

A Dél-Alföld már valamivel jobb mutatóval bír: 48 százalékon áll, de még így is az EU azon 22 régiója közé tartozik, amely nem éri el az átlag 50 százalékát sem. Ugyanakkor ebben a régióban az Eurostat adatgyűjtése, 2014–2015 óta jelentős fejlesztések zajlanak, gondoljunk csak a Mercedes kecskeméti beruházásaira, így a Dél-Alföld nagy valószínűséggel hamarosan kikerülhet a „szegény huszonkettek” közül.

Kvazi megyei bontásban más a kép

Még érdekesebb eredményekre jutunk, ha nem a mesterséges statisztikai régiókat, a NUTS 2-ket nézzük, hanem a megyei szintnek megfelelő NUTS 3-at. Itt mindjárt kiderült, hogy az EU leggazdagabbjai között London három körzete (Camden és a City, illetve a Westminster és a Tower Hamlets a lista 1., 2. és 5. helyét foglalja el.

A rangsorban utánuk következő helyek is izgalmasak. A harmadik helyen ugyanis a Volkswagen központja, Wolfsburg áll, a negyediken az Audi-központ Ingolstadt, a hatodikon München, a hetediken Schweinfurt, a nyolcadikon pedig a német bankközpont, Frankfurt.

A bivalyerős német gazdaság húzóerejét mutató listán talán a kicsiny Schweinfurt előkelő hetedik helye a legmeglepőbb. Ha azonban belegondolunk, hogy ez Európa és az egész világ egyik legnagyobb „golyóscsapágy-központja”, akkor rögtön világossá válik, hogy itt is a német autóipar és gépipar egyik beszállítói centrumáról van szó, ott működik például a ZF nevű cég is, amelynek Magyarországon is van üzeme.

Ebből is látszik, hogy akárcsak Németországban az „Audi-főváros” Ingolstadt az EU negyedik legfejlettebb városa, úgy Magyarországon az Audi-leányvállalat Győrt „hozza pozícióba”. A Mercedes és az Opel közelsége Stuttgart régióját az EU 13. legfejlettebb térségévé teszi, a BMW Münchenben járul hozzá a város hatodik helyéhez az egész unióban, de még a Siemens is „benyomja” Erlangent a 11. legfejlettebb „megyének”. Összességében jól látszik, hogy érdemes autóipari központok környékére települni, vagy legalábbis a nagyobb iparvállalatok térségébe, mert ott jelentősen magasabb az egész környék egy főre jutó GDP-je.

Aggasztó különbségek

Ami az EU legszegényebb NUTS 3 régióit illeti, ott a magyar megyék közül kiderül, hogy nem az Alföldön van a legnagyobb baj: Nógrád ugyanis az összes európai térség közül a 15. legrosszabb, 30 százalékos GDP-mutatóval. Amikor a londoni City 350 900 eurós mutatóját Nógráddal (8200 euró) összehasonlítjuk, akkor 43-szoros különbséget látunk.

Ha pedig a két legszegényebb európai NUTS 3 régiót, Perniket és Szilisztrát (mindkettőt Bulgáriában, 6500 euróval fejenként) nézzük, akkor a London belvárosához mért különbség 54-szeres. Nem ennyire rosszul, de igen gyengén áll még Békés, Szabolcs-Szatmár- Bereg és Somogy megye is az EU-ranglistán.